

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 5 päivänä joulukuuta 2017

792/2017

Laki

työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain (677/2005) 2 ja 4 §, 8 §:n 2–4 momentti, 11 §:n 2 momentti, 12 §:n otsikko ja 14 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 2 § laeissa 1333/2011 ja 1218/2016, 4 §, 8 §:n 4 momentti ja 11 §:n 2 momentti laissa 1298/2006, 8 §:n 2 momentti laissa 1318/2010, 12 §:n otsikko laissa 805/2015 ja 14 §:n 1 momentti laissa 1333/2011, sekä

lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1333/2011 ja 1218/2016, uusi 4 momentti, 8 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1298/2006 ja 1318/2010, uusi 5 momentti ja 12 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 805/2015, uusi 5 ja 6 momentti seuraavasti:

2 §

Muutoksenhakulautakunnan puheenjohtajat ja muut jäsenet

Muutoksenhakulautakunnassa on päätoiminen puheenjohtaja ja vähintään kolme sivutoimista varapuheenjohtajaa. Päätoiminen puheenjohtaja johtaa muutoksenhakulautakuntaa ja vastaa sen toiminnasta, valvoo laintulkinnan yhdenmukaisuutta lautakunnan ratkaisuissa sekä vastaa muutoksenhakulautakunnan hallinnollisista asioista. Päätoimisen puheenjohtajan tehtävistä määrätään tarkemmin työjärjestyksessä.

Muutoksenhakulautakunnassa on puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien lisäksi vähintään 18 muuta, sivutoimista jäsentä. Sivutoimisina jäseninä on oltava vähintään:

- 1) neljä lääkärijäsentä;
- 2) neljä lakimiesjäsentä;
- 3) kahdeksan työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevaa jäsentä;
- 4) yksi yrittäjätoimintaan perehtynyt jäsen;
- 5) yksi maatalousyrittäjätoimintaan perehtynyt jäsen.

Puheenjohtajalla, varapuheenjohtajilla ja lakimiesjäsenillä tulee olla tuomarin virkaan oikeuttava tutkinto ja heidän tulee olla perehtyneitä sosiaalivakuutusasioihin. Puheenjohtajalta ja varapuheenjohtajilta edellytetään lisäksi perehtyneisyyttä erityisesti muutoksenhakulautakunnassa käsiteltäviin etuusjärjestelmiin ja puheenjohtajalta tämän lisäksi käytännössä osoitettua johtamistaitoa. Lääkärijäsenen tulee olla laillistettu lääkäri. Muiden jäsenten tulee olla perehtyneitä sosiaalivakuutusasioihin.

Puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla on yksi yhteinen varajäsen, johon sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään varapuheenjohtajasta. Muille jäsenille määrätään riittävä määrä varajäseniä noudattaen, mitä 3 §:ssä säädetään jäsenten määräämisestä. Mitä tässä laissa säädetään muutoksenhakulautakunnan jäsenestä ja tämän kelpoisuudesta, sovelletaan myös varajäseneneen.

Puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja muut jäsenet toimivat tuomarin vastuulla.

3 §

Puheenjohtajien ja jäsenten nimittäminen

— — — — —

Muutoksenhakulautakunnan jäsenten on ilmoitettava sidonnaisuuksistaan siten kuin tuomioistuinlain (673/2016) 17 luvun 17 §:ssä säädetään asiantuntijajäsenen velvollisuudesta ilmoittaa sidonnaisuuksistaan.

4 §

Muutoksenhakulautakunnan jäsenyydestä vapautuminen ja eroamisikä

Muutoksenhakulautakunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muun jäsenen oikeuteen pysyä tehtävässään sovelletaan, mitä tuomarin viran haltijoista säädetään. Muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja muu jäsen on velvollinen eroamaan sen kuukauden päätyttyä, jonka kuluessa hän täyttää 70 vuotta. Muutoksenhakulautakunnan varapuheenjohtajan tai muun sivutoimisen jäsenen paikan vapautuessa kesken toimikauden, määrätään seuraaja jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

8 §

Muutoksenhakulautakunnan ratkaisukokoonpanot

— — — — —

Muutoksenhakuasioita käsittelevä jaosto on päätösvaltainen, kun läsnä ovat jaoston puheenjohtaja, lakimiesjäsen, lääkärijäsen sekä kaksi työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevaa jäsentä. Päätösvaltaisuuden edellytyksenä on lisäksi, että:

1) käsiteltäessä asiaa, jonka ratkaiseminen olennaisesti riippuu yrittäjän eläkelain (1272/2006) tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten soveltamisesta, läsnä on yrittäjätoimintaan perehtynyt jäsen;

2) käsiteltäessä asiaa, jonka ratkaiseminen olennaisesti riippuu maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006), maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain (612/2006), maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994), maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain (1317/1990), luopumiseläkelain (16/1974), maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta annetun lain (1330/1992), kasvi-huonetuotannon ja omenanviljelyn lopettamistuesta annetun lain (1297/1994) tai niiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten soveltamisesta, läsnä on maatalousyrittäjätoimintaan perehtynyt jäsen.

Jaosto on päätösvaltainen myös silloin, kun jaoston kokouksessa ovat läsnä puheenjohtaja ja vähintään kaksi muuta jäsentä, jos asian käsittelyyn 2 tai 5 momentin mukaan vaadittavat jäsenet ovat kirjallisesti tai sähköiseen käsittelyjärjestelmään tekemällään merkinnällä ennen kokousta yhtyneet esittelijän esitykseen ja päätösehdotukseen ja tällä kannalla ovat myös läsnä olevat jäsenet.

Jaoston päätösvaltaisuuden edellytyksenä on lisäksi, että enintään puolet läsnä olevista jäsenistä on työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevia jäseniä, maatalousyrittäjätoimintaan perehtyneitä jäseniä ja yrittäjätoimintaan perehtyneitä jäseniä, ja että 2 momentin 1 ja 2 kohdassa mainituista kahdesta työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevasta jäsenestä toinen on työnantajayhdistysten edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätty jäsen ja toinen työntekijäin ja toimihenkilöiden edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätty jäsen.

Käsiteltäessä asiaa, jonka ratkaiseminen ei riipu lääketieteellisestä kysymyksestä, jaosto on 2 momentista poiketen päätösvaltainen silloin, kun läsnä on lääkärijäsenen sijasta toinen lakimiesjäsen.

— — — — —

Täysistunto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä vähintään puolet muista jäsenistä on läsnä. Tilinpäätöksen vahvistamista ja vastuuvapauden myöntämistä hallintojaostolle koskevassa asiassa täysistunto on päätösvaltainen, kun vähintään puolet esteettömistä jäsenistä on läsnä. Täysistunnon päätösvaltaisuuden edellytyksenä on ratkaistaessa muutoksenhakuasiaa lisäksi, että enintään puolet läsnä olevista jäsenistä on työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevia jäseniä, maatalousyrittäjätoimintaan perehtyneitä jäseniä ja yrittäjätoimintaan perehtyneitä jäseniä. Tällöin jäsenen osalta on lisäksi voimassa, mitä 8 §:ssä säädetään.

— — — — —

Muutoksenhakulautakunnan päätös annetaan tiedoksi lähettämällä se postitse kirjeellä vastaanottajalle hänen ilmoittamaansa postiosoitteeseen. Jollei muuta näytetä, valittajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen päivän jälkeen, jona päätös on postitettu valittajan ilmoittamaan osoitteeseen.

Eläkelaitos on velvollinen toimittamaan asiakirjat muutoksenhakulautakunnalle sen vaatimassa muodossa maksutta.

Hallintojaostossa käsitellään työjärjestyksessä mainitut muutoksenhakulautakunnan hallintoasiat. Hallintoasian koollekutsujana ja puheenjohtajana toimii muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessa varapuheenjohtaja. Muina jäseninä hallintojaostossa ovat muutoksenhakulautakunnan varapuheenjohtajat. Lisäksi muutoksenhakulautakunnan täysistunto valitsee hallintojaostoon yhden työnantajajärjestöjen ehdotuksen perusteella muutoksenhakulautakuntaan nimitetyn jäsenen, yhden työntekijä- ja toimihenkilökeskusjärjestöjen ehdotuksen perusteella nimitetyn jäsenen sekä yhden yrittäjien ja maatalousyrittäjien järjestön ehdotuksen perusteella nimitetyn jäsenen tai näiden varajäsenten joukosta.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

Ennen tämän lain voimaantuloa lautakuntaan määrättyyn henkilöön sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 2 §:ää.

Tämän lain 12 §:n 6 momenttia sovelletaan 1 päivästä huhtikuuta 2018.

Helsingissä 1 päivänä joulukuuta 2017

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Sosiaali- ja terveysministeri Pirkko Mattila